

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiae, 1675

Qu. VII. De Effectu Sacramenti Confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](#)

Romanus cap. de Confirmatione §. 15. Deinde Canon ille non est alicuius Pontificis, aut Concilii generalis, sed tantum particularis, scilicet Auguſtianensis, hac in parte non recepti ab Ecclesia universalis. Unde etiam hodie solet conſerri, tam ante, quam post prandium.

Non obſtat II. quod ex moderna Ecclesia conſuetudine videatur exigi aliqualis ſaltē uſu ſationis; ideoque infantes ante ſeptennum non ſoleant conſirmari: quamvis enim hoc expedit, tum ut majori reverentia ſuſcipiatur Sacramentum: tum ut uitetur iterationis periculum, tum ut puer poſſit aliquo modo fidem per ſe proſteri. Conſuetudo tamen illa non obligat, ut paſſim Recentores doſent, & aperte ſuſcipiant Catechismus Romanus c. de Confirmatione Sacra- mento §. 14. Idem colligi potest ex Pontiſ- tali Romano Tit. de Conſirmandis, ubi dicitur: Infantes per patrinos ante Pontiſcitem conſirmare volentem geneantur in brachiis dextris; ubi aper- te ſuſcipiuntur ante ſeptennum poſte con- ſirmari. Unde in locis remotioribus, ad que raro veniunt Epifcopi, præstat uſum rationis prævenire, quam poſtea deſectu occaſionis debere diu diſſerre, & quandoque omnino omittere, ut recte inquit Su- rez disp. 35. ſed. 2. Quod poſtimum quadrat in loca Belgii inſecta heretici aut vicina Ha- retici: ubi neceſſitas (ut ſic loquar) hujs Sacrameti amplior eſt, & ministratio rarioſer.

Dico III. Per ſe loquendo nulla eſt obligatio ſuſcipiendi hoc Sacramentum. Ita D. Thomas q. 72. art. 1. ad 3. & alii communiter contra Nonnulos: quibus annumerari ſolent Scotus, ſive quod ceneat eſſe obliga- tionem præcepti Ecclesiasticis, ut ei tribuit Diaſillo, ſive quod divini, ut Pontius. Sed ut pateat quam recte, en verba Scotti d. 7.

q. 2. Non eſt ſimplicer necessarium ad ſalutem iuxta illud Marci ult. Qui crediderit & baptiza- tis fuerit, ſalvus erit. Et de Conſerat. dift. 5. Spiritus sanctus, ubi habetur quod baptizatus per ſolum Baptiſtum ſalvatur. Eſt tamen necessarium adultoſi, quod non contemnit: ſicut dicitur Extrav. de Sare. inſt. ubi dicitur in Glosſa quid non eſt plenus Christianus, qui contemnit. Ad ar- gumentum (deſumptum ex cap. Omnes Fideles) dico, quod loquatur de adulto, qui debet ſuſcipere, id eſt non contemnere, & pro tempore congruo ſuſcipere in effec- tū: judicaretur enim contem- nere, ſi omnimod⁹ opportunitye oblat⁹ non ſuſcipi- re. Et d. 7. q. 1. n. 1. arguello inquirens præceptum diuinum conſeffionis, contrā auſum: Quia Extrema Uincula eſt iuſtitia à Christo, & Confirmationis Sacramentum, ut di- euſ eſt ſupra: & tamen neutrū eſt ſimplicer acceſſarū, nec eſt præceptum de iſo vel de illo recipiendo.

Probatur Conclusio: quia non inveni- tur aliquod præceptum diuinum id præci- piens, ut nec Ecclesiasticum quod ſaltē ſit in uſu, Conſirmatum: quia ſi foret obli-

gatio, Ecclesia ſuos filios cogerer ad imple- tionem illius, ſicut cogit adimpletionem præcepti aliorum Sacramentorum: nec permetteret tam facile aliquem mori ſine hoc Sacramento.

Dixi per ſe loquendo: tamen per accidens ratione contemptus, aut ſcandalī, vel alte- Per ſe lo- rius circumſtantiae poſſet omittens uſu ſuſcipiendo. pere hoc Sacramentum graviter peccare. Poſſet ſimiſiter Pontiſex, immo & Epif- copus præcipere ſuis ſuſcipientiis ſuſceptionem hujuſ Sacramenti, ſi ad bonum regimē ju- dicaverint expedire. Dixi quod ſaltē ſit in Quod ſaltē uſu; Plures enim putant olim uifſe præ- ſit in uſu. ceptum Ecclesiasticum concernens adultoſ pro ſeipſis, & parentes aut curatores par- vulorum pro parvulis. Et videtur colligi ex dictis Patrum, & aliquorum Conciliorum, Elbertini can. 38. Laodicensis cap. 48. Aurelia- nenſis, & refertur c. Vi Jejuni de Conſerat. dift. 5 Indicat idem Urbanus Papa c. Omnes Fideles ead. dift. Unde olim ſolebat Baptiſmo ſemper jungi Conſirmatio.

Nihilo minus maxima eſt hujuſ Sacra- menti uilitas & efficacia. Cujuſ proinde Quod obli- ſuſcep- & fructus omnibus inculcari de- gatio Epif- beret. Sed & Epifcopi memores eſſe debe- coporum ſuſcipi- rent ſui officii in ſolicite ministrando hoc conſer- Confirma- ſuſcipiendi. tionem.

Q U A E S T I O . VII.

De Effectu Sacramenti Conſirma- tionis.

Dico I. Hoc Sacramentum conſer- 56. gratiam ſanctificantem, & ſpecialem ſacramen- Spiritus ſancti protectionem ac auxiliū ad fidem fortiter profitendam. Prima pars eſt conſer- gratiam ſancti ſanctificantem, vae Legis conſer- ut in tract. de Sacram. in gen. oſtenſum eſt. Et ſpecialiter Art. 8. & 19. dicitur per hoc Sacramentum dari Spiritum ſanctum, qui abſolute non dicitur alicui dari, niſi conſer- ut in tract. de Sacram. in gen. oſtenſum eſt. Et auxilia- actualia ab forſiter profiſendam. Armenis. Unde ibidem præmiferat: Effeſtus autem hujuſ Sacramenti eſt, quia in eo datur Spi- riſtus ſanctus ad robur ſicut datus eſt Apoſtoli. in die

in die Pentecostes, ut Christianus andacter Christi confiteatur nomen. Et hac firmitate seu robore fidei confitenda nomen ipsum Confirmationis inventum esse nemo dubitarit, ut ait Catechismus Romanus c. de Confirmat. §. 16. Ab eo (inquit) nomen rei impostum est, quod hujus Sacramenti virtute Deus in nobis id confirmat, quod Baptismo operari cœpit, nosque ad Christianæ soliditatis perfectionem adducit.

57.

*Gratiā
Confirma-
tōnis effe-
mājōrem
baptismali
Pleras affe-
runt*

*Ob meras
et non soli-
das conje-
cturas:*

*Quare Sco-
tus et plu-
res alii cen-
seni oppo-
sum.*

Dubitant autem Theologi, an Confirmationis majorem gratiam habitualē conferat, quam Baptismus. Affirmat Suarez disp. 34. scđ. 2. Coninc. Praepostus & alii plures: tum quia Scriptura & Patres singulariter dicunt per hoc Sacramentum dari Spiritum sanctum. Tum quia per accretionem (cui assimilatur Confirmationis) plus acquiritur, quam per generationem seu nativitatē, cui comparatur Baptismus. Unde Patres subinde dicunt in Confirmatione dari plenitudinem Spiritus sancti. Tum quia Melchiades Papa Epist. ad Episcopos Hispaniae, dicit Sacramentum Confirmationis majori veneratione venerandum & tenendum esse.

Verum haec conjecturæ sunt nullius roboris, ut rectè adverterunt Lugo & Licasillo: nam in primis dicitur in hoc Sacramento specialiter dari Spiritus sanctus, non quia cum abundantiori gratia datur, quam in Baptismo, sed quia antiquitus multis conferbatur per ligna evidenter. Deinde Confirmationis est tantum partialis accretio; plus autem substantiae acquiritur generatione, quam unicâ accretione. Debet porrò vita animæ in Baptismo obtento usque in finem crescere, tum per bona opera, tum etiam per alia Sacra menta, præterim Eucharistiae. Quare gratia Confirmationis, et si sit major, quatenus conjungitur gratia Baptismi præsuppositæ; hanc tamen non necessariò se solâ excedit. Dicitur proinde in ea dari plenitudo Spiritus ob novum gratia accessum per Confirmationem causarum, per quam (ut loquuntur Patres) censetur homo fieri plenus & perfectus Christianus: quamquam non ita, quin debeat gratia & perfectio usque in finem fieri plenior & auctior. Denique Melchiades Papa docet Confirmationem majori veneratione tendam, non ratione majoris gratia, sed ratione dignioris materiae, & potissimum ratione dignioris ministri, à quo confertur, quem non decuit ita in Baptismo restringi ob summam illius necessitatem. Unde apparet, haud satis solido fundamento niti Opinione relatam. Quinimmo potius vide posset gratiam majorem conferri in Baptismo, quam in Confirmatione: utpote quia Baptismus est spiritualis regenerationis, in qua velut in primo & unico jubile adeo superabundat divina liberalitas & efficacia, ut etiam in suscipiente tantum attrito deleatur omnis culpa & poena. Quare ita censet Scotus dist. 7. q. 3. & plures alii.

Dico II. Confirmationis imprimit Charakterem. Est de fide ex Irid. sess. 7. can. 9. de Conf. Sacram. in gen. vide dicta de Charaktere in brevi Disp. de Effectu Sacramenti in commun. Specialiter autem intererabilitas, adeoque Character hujus Sacramenti colligi potest ex Apostolo ad Hebr. 6. ubi juxta Patres & Interpretes communiter de manus impositione sacramentali est sermo. In quem locum Chrysostomus: Non licet (ait) dicere: sed di- posse solute & negligenter vixerimus, rursum baptizantes, Catechesi rursus insitum sentire, accipiemus rursum Spiritum &c. Errat, inquit, hac existimatus. Impossibile est enim eos, qui somel sunt illuminati &c. Ne amplius, inquit, expedit, quod non possisi fieri, non enim dixit: non decet, neque expedit, neque licet, sed est impossibile &c. Similiter loquitur Oecumenius & Theophylactus. Quare numquam legitur ab Apostolis repetita manus impositio collativa Spiritus sancti. Neque tollit infidelitas Characterem Baptismi vel Ordinis; cur ergo Confirmationis? Alioquin de his qui à fide deficientes ad eadē dein redibant, extant antiquissimi Canones Concilii Nicen. Concilii Ancyren. Petri Alexandrin. Basilis Magni, Gregorii Nysseni, & aliorum, in quibus præscribitur modus eos recipiendi, & penas injungendi, ac ad Eucharistiam admittendi; at ultum est in illis silentium de Chrismatione. Immo Photius Schismatistarum antesignanus, tertius post S. Methodium Patriarcha Constantinopolitanus in Epistola Encyclica seu circulari defendens mordicus Confirmationem à presbyteris quasi ministris ordinariis dare, vehementer Latinos redarguit, quod eam iterare non horruerint, quasi iteratio sit res & insipientia inaudita. Deinde subdit: Iterata Chrismatio illorum, qui baptizati sunt, & Chrismate tinti, neque auctoritate indiget, credo, ut damnatur: cum vel ipsa sola rei narratio, super omnes impietas excessum. Idem Arcadius c. 17. testatur, esse communem omnium Graecorum sententiam, quod Confirmationis imprimit Characterem, ideoque illam ab eis vocari signaculum. De quo rectè intelligitur illud Cyrilli in Præf. Cateches. in fine dicentis: *De teobis Deus spiritus sancti signaculum in- debile in sempiternum.* Quamvis recentiores sibi Græci (ut refert idem Arcadius c. 18.) characterem hæresi ac infidelitate, cuncta sola de interliri, adeoque Sacramentum in his cassibus quibus iterari posse opinentur. Qui tamen ex præmissis sat's refutati manent. Et ex eo, quod nullus Patrum legatur Confirmationem à Catholicis Episcopis datam magis quam Baptismum iterasse. Unde etiam Concilium Tarragonense c. 6. (Et habetur in Cabilonensi II. c. 17. referturque c. Dicatum est nobis, de Conf. d. 5.) declarat Confirmationem, sicut nec Baptisma, iterari minimè debere. Eamdem iterationem inhibet Gregorius III. Epist. 4. ad Bonifacium & refertur c. De homine c. id. dist. 3. da.

Contra tamen objici posset, quod Aug. lib.

Quaest. VII. De Effectu Sacramenti Confirmationis.

23

Lugd. 3. de Bapt. cap. 16. dicit: Manus autem impositionis non sicut Baptismus repeti non potest. Quid est enim aliud, nisi oratio super hominem? Verum Angelus ibi non loquitur de hoc Sacramento, sed de reconciliatoria manus impositione, qua peccantibus impenditur, sive pro foro externo, sive etiam pro interno per absolutionem sacramentalem. Prout apparet quoque non esse sermonem de Sacramento Confirmationis apud Gregorium lib. 9. Epist. 6. (& refertur c. Ab antiqua 44. de Consecrat. dis. 4.) dicentes, quod Arianus per manus impositionem Occidens reformat, utique sine unctione Chrismatis, per quam illos reformat Oriens, ut ibidem subjungit.

Obijci II. posset, quod Hæretici ad Ecclesiæ revertentes solerent recipi per sacram unctionem seu Episcopalem manu impositionem, quâ consequerentur virtutem Spiritus sancti, ut patet ex Concilio Constantinopolitano 1. can. 7. alias 9. & Leone Papa Epis. 37. c. 2. Nec responderi potest id intelligendum de Hæreticis necdum debitè confirmatis. Nam saltem plus intendit S. Methodius Patriarcha Constantinopolitanus in Canone seu Decreto de iis, qui abnegarunt &c. & ad Orthodoxam verapique fidem revertuntur (quod Decretum refertur in Euchologio Graecorum) dicens: Vngatur sacro Chrismati unguento reconciliandus, cum ad fidem regreditur baptizatorum nostri. Loquitur autem generaliter de conversis à qualibet hæresi & in quavis ætate; immo & de iis, qui prius Catholici, adeoque more Orientalis Ecclesiæ suscepto Baptismo mox inter Catholicos confirmati fuerant. Neque dici potest cum Arcadio, esse Canonem adulterinum Methodii junioris schismatici qui anno 1240. floruit, sed genuinum S. Methodii doctissimi & acerrimi fidei defensoris, qui floruit ante & post annum 840. docent omnia etiam antiquissima exemplaria, & tam Graeci quam Latini Auctores confirmant. Neque est indicium aliquod iuritiationis Canonis, qui conformiter in centenis exemplaribus reperitur expressus.

Quocirca respondet Jacobus Goar in notis Euchologii & prefatis Canonis ritum istum suis-
fe usurpatum, circa non confirmatos qui-
dem, cum animo adhibenda sacramentalis
Confirmationis, circa confirmatos verò
sine hujusmodi animo iterandæ Confirmationis
adeoque instar puræ ceremonia Ec-
clesiastice & reconciliativæ, qualivis cum
simili intentione additâ Confirmationis
formâ ordinariâ. Quemadmodum noscitur
esse purè ceremoniale, quod in eodem de-
creto Methodii presribitur, ut reconcilian-
dus post septiduanas preces ~~et~~ a die levatur,
& a levacro ferat vestes novas secundum ordinem
corum qui illuminantur se & aprizantur. Non
faciliter tamen Jacobus Goar (ut addit) proba-
ret hunc ritum chrismandi adjunctâ formâ
ab aliquo alio nunc temporis observari,
quantumvis cum recta intentione; ob peri-

Culum videlicet erroris aut mali intellectus.
Neque est credibile virum sanctissimum
hunc inauditam de iteratione Sacramenti
novitatem introduxisse: de qua etiam a ne-
mine Historicorum notatur. Quamvis alio-
quin unius *Methodi* auctoritas nequeat
auctoritati universalis Ecclesiae prajudi-
care.

Pariter neque præjudicare potest illo-
rum Patrum auctoritas, qui hoc Sacra-
mentum iterare tentarunt prætextu illo, quod
foret collatum ab Hæreticis, quasi fides in
ministro sit ad Sacramenti valorem requi-
sita; quam non ita requiri postmodum Ec-
clesia declaravit. Vel sanè loquuntur de
conversis ab hæresi non usurpatum chris-
ma aut carentium veris Episcopis, adeoque
de necdum confirmatis. De quibus omni-
no agit Concilium II. Generale & Leo Papa su-
prà. Hoc tantum (ait Leo) quidlibet defisi confera-
tur, ut per Episcopalem manus impositionem virtu-
tem sancti Spiritus consequatur. Ideoque Theo-
dorus l. 3. heretic. Fabul. expressit Novatianos
idcirco recipi cum manus impositione,
quod ipsis in hæresi illa defuisse.

Sed debitum est, an sicut Confirmatio est
quædam Baptismi perfectio, quatenus ho- 63.
minem baptizatum facit perfectum Chri-
stianum, & non addit gratiam habitualem
alterius rationis, sed præhabitam solum in-
tendit; ita character illius non sit perfecte
distinctus (aliquo modo esse distinctum
convincunt verba Conciliorum de impres-
sione characteris per tria Sacra menta) à
charactere baptismali, sed solum hunc per-
ficiat, sive intensivè, sive extensivè.

In quo dubio communior & verior Do-
étrina tradit, characteres esse diversæ spe- Resolvitur
cie: tum quia Sacra menta, per quæ con- quod sit die
seruntur, sunt diversæ speciei. Tum quia finitus spes
per illos significantur diversi status, in qui-
bus homo ponitur. Tum denique quia cha-
racter Baptismi est capacitas quædam mo-
ralis ad reliqua Sacra menta legitimè susci-
pienda; Character autem Confirmationis
est quædam potentia ad fidem fortiter pro-
pugnandam. Aliud est de gratia habituali,
quæ debet esse ejusdem speciei ex qua cum
que causa proveriat, cum idem semper sit
principalis ejus finis & effectus formalis,
scilicet constitutere filios Dei. Confirmatur:
quia quâ ratione dicitur characteres utrius-
que Sacra menti solum differre secundum
majorem perfectionem, consequenter etiam
dici posset ipsum Baptismum & Confirma-
tionem non differre ut duo Sacra menta,
sed ut Sacramentum & perfectionem Sa-
cramenti.